

Postanowienie z dnia 18 stycznia 2006 r.

II UZ 74/05

Wartość przedmiotu sporu w sprawie z odwołania od decyzji organu rentowego waloryzującej emeryturę wylicza się w ten sposób, że od kwoty stanowiącej miesięczną wysokość świadczenia, do której zdaniem odwołującego się powinno ono zostać zwaloryzowane, odejmuje się kwotę ustaloną w decyzji i następnie określa się ją w stosunku rocznym (art. 22 k.p.c.).

Przewodniczący SSN Krystyna Bednarczyk (sprawozdawca), Sędziowie: SN Zbigniew Hajn, SA Zbigniew Korzeniowski.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 18 stycznia 2006 r. sprawy z wniosku Zygmunta P. przeciwko Wojskowemu Biuru Emerytalnemu w S. o waloryzację emerytury, na skutek zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 3 lutego 2005 r. [...]

o d d a l i ł zażalenie.

U z a s a d n i e

Postanowieniem z dnia 3 lutego 2005 r. [...] Sąd Apelacyjny-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu odrzucił kasację wnioskodawcy Zygmunta P. od wyroku tego Sądu z dnia 8 września 2004 r. [...]. Sąd ustalił, że kasacja nie spełniała wymogów określonych w art. 393 § 2 k.p.c., w szczególności nie została wskazana w niej wartość przedmiotu zaskarżenia. Na wezwanie Sądu o uzupełnienie tego braku pełnomocnik skarżącego w piśmie z dnia 20 stycznia 2005 r. podał, że w niniejszej sprawie nie ma żadnej wartości przedmiotu sporu. Tymczasem przedmiotem sporu w tej sprawie jest wysokość świadczenia emerytalnego z tytułu emerytury wojskowej. W sprawach o takim charakterze wartość przedmiotu sporu podlega ustaleniu w oparciu o przepis art. 22 k.p.c. Kasacja, której braków formalnych strona nie uzupełniła w terminie, podlega odrzuceniu na podstawie art. 393⁵ k.p.c.

Postanowienie to zaskarżył zażaleniem wnioskodawca, wnosząc o jego uchylenie. Zarzucił on naruszenie licznych przepisów Konstytucji RP przez „pozbawienie powoda prawa i wolności do rzetelnego sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy”, naruszenie prawa materialnego przez „odmowę uwzględnienia, że w indywidualnej sprawie powoda nie zostały ukształtowane żadne podmioty prawne, ani żadne świadczenia pieniężne ze stosunku prawnego z wojskowego zaopatrzenia emerytalnego”. Zdaniem skarżącego kasacja dotyczy ochrony praw niemajątkowych i „zawiera wszystkie ustawowe podstawy i warunki”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Większość podniesionych w zażaleniu zarzutów i ich obszerne uzasadnienie nie pozostaje w żadnym związku z treścią zaskarżonego postanowienia. Postanowieniem tym odrzucono kasację wnioskodawcy na podstawie art. 393⁵ k.p.c., który stanowi, że sąd drugiej instancji odrzuci na posiedzeniu niejawnym kasację wniesioną po upływie terminu lub z innych przyczyn niedopuszczalną, jak również kasację, której braków strona nie uzupełniła w wyznaczonym terminie. Wnioskodawca nie uzupełnił w terminie braku polegającego na niewskazaniu wartości przedmiotu zaskarżenia, wbrew obowiązкови określönemu w art. 393³ § 2 k.p.c., który stanowi, że w sprawach o prawa majątkowe kasacja powinna zawierać oznaczenie wartości przedmiotu zaskarżenia. Fakt, że wnioskodawca nie uzupełnił tego braku, nie jest w zażaleniu kwestionowany. Jedyne zarzut, który odnosi się do zaskarżonego postanowienia, dotyczy kwestii, że zdaniem skarżącego kasacja nie jest dotknięta brakiem, gdyż w sprawie o roszczenie niemajątkowe wskazanie wartości przedmiotu zaskarżenia nie jest wymagane.

Zarzut ten jest nieuzasadniony. Sprawa niniejsza toczyła się na skutek odwołania wnioskodawcy od decyzji Wojskowego Biura Emerytalnego w Szczecinie z dnia 29 maja 2000 r., którą dokonano waloryzacji jego emerytury wojskowej. Żądanie przyznania prawa do emerytury lub renty jest roszczeniem o prawa majątkowe, podobnie jak żądanie ustalenia wysokości lub zmiany wysokości tych świadczeń. Przepis art. 392¹ § 1 k.p.c. stanowi, że kasacja nie przysługuje w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż dziesięć tysięcy złotych. Jednakże w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych kasacja przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia w sprawach o przyznanie i o

wstrzymanie emerytury lub renty oraz o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego. W sprawach o przyznanie emerytury lub renty kasacja jest dopuszczalna niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia, co nie oznacza, że strona wnosząca kasację jest zwolniona od obowiązku wskazania tej wartości. Określone w art. 393³ § 2 k.p.c. wymaganie ma charakter bezwzględny i dotyczy kasacji wnoszonych we wszystkich sprawach o prawa majątkowe. Jednakże nadanie biegu kasacji w sprawie o przyznanie czy wstrzymanie emerytury lub renty bez wezwania strony do wskazania wartości przedmiotu zaskarżenia nie jest uchybieniem mającym wpływ na rozstrzygnięcie, skoro dopuszczalność kasacji nie jest uzależniona od tej wartości. Inaczej jest w sprawach, w których spór nie dotyczy prawa do emerytury lub renty, które to prawo zostało wcześniej przyznane, lecz dotyczy wysokości świadczenia. W takich przypadkach mają zastosowanie zasady ogólne określone w zdaniu pierwszym art. 392¹ § 1 k.p.c. i dopuszczalność kasacji uzależniona jest od wartości przedmiotu zaskarżenia.

Przedmiotem decyzji waloryzującej świadczenie emerytalne było ustalenie wysokości tego świadczenia. W przypadku zakwestionowania w odwołaniu tego ustalenia, wartość przedmiotu sporu wylicza się w ten sposób, że od kwoty stanowiącej wysokość świadczenia, do której zdaniem odwołującego powinno ono zostać zwaloryzowane, odejmuje się kwotę ustaloną w decyzji i następnie obliczoną w stosunku miesięcznym różnicę, stosownie do zasad określonych w art. 22 k.p.c., określa się w stosunku rocznym. Obowiązek określenia wartości przedmiotu zaskarżenia obciąża stronę wnoszącą kasację, natomiast sąd na podstawie art. 25 § 1 k.p.c. może dokonać sprawdzenia tej wartości. Niedopełnienie przez stronę tego obowiązku stanowi brak formalny kasacji, a skutkiem nieusunięcia tego braku w zakreślonym przez sąd terminie jest odrzucenie kasacji. Zaskarżone postanowienie jest zgodne z tymi zasadami.

Przepisy regulujące postępowanie cywilne nakładają na strony szereg obowiązków, których niedopełnienie wywołuje określone w tych przepisach skutki. Strona, która nie dopełniła któregokolwiek z wymagań, powinna liczyć się ze skutkami i nie może bronić się zarzutem, że została pozbawiona prawa do sądu. W takiej sytuacji należy uznać, że strona sama zrezygnowała z tego prawa.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 22 grudnia 2004 r. o zmianie

ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2005 r. Nr 13, poz. 98) oddalił zażalenie.

=====